

Xalq so'zi

2025-YIL – ATROF-MUHITNI ASRASH VA "YASHIL" IQTISODIYOT YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ●

2025 yil 23-yanvar, № 16 (8911)

Payshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI ROSSIYA FEDERATSIYASI DELEGATSIYASINI QABUL QILDI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 22-yanvar kuni mamlakatimizda tashrif bilan bo'lib turgan Rossiya Federatsiyasi mudofaa vaziri Andrey Belousovni qabul qildi.

Uchrashuv avvalida Rossiya mudofaa idorasi rahbari O'zbekiston yetakchisiga Rossiya Federatsiyasi Prezidenti Vladimir Putning salomi va eng ezgu tilaklarini yetkazdi.

O'zbekiston – Rossiya keng qamrovli strategik sheriklik va ittifoqchilik munosabatlari Rossiya Federatsiyasi Prezidentining 2024-yil may oyida O'zbekiston Respublikasiga davlat tashrifi chog'ida erishilgan kelishuvlarni amalga oshirish nuqtayi nazaridan yanada rivojlantrish va mustahkamlash masalalari ko'rib chiqildi.

Qabul qilgan dasturiy va reja hujjalari muvofiq ikki mamlakat mudofaa idoralarini hamkorligini kengaytirish muhimligi qayd etildi.

O'ZA.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Matbuot xizmati surʼati

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining FARMONI
E.O.TURDIMOVNI
SIRDARYO VILOYATI HOKIMI
VAZIFASINI BAJARUVCHI ETIB
TAYINLASH TO'G'RISIDA

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 109-moddasi 15-bandni va 124-moddasiga muvofiq Erkinjon Oqbutayevich Turdimov Sirdaryo viloyati hokimi vazifasini bajaruvchi etib tayinlansin.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. MIRZIYOYEV
Toshkent shahri,
2025-yil 21-yanvar

Senat nazorati

SAYYOR MAJLIS

Tumandagi ahvol tahlil etildi

Oliy Majlis Senati Kengashining navbatdagi sayor majlisi poxtaxtimizning Yakkasaroy tumanida bo'lib o'tdi. Unda ushbu tumanni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantrish va aholining yashash sharoitlarini yanada yaxshilashga doir dasturlar ijrosi holati o'rganilib, bu borada 2024-yilda qator ishlar 151 foizga bajarildi.

Ilgari Senat ishchi guruhni tononidan Yakkasaroy tumanini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantrish va aholining yashash sharoitlarini yanada yaxshilashga doir dasturlar ijrosi holati o'rganilib, bu borada 2024-yilda qator ishlar 151 foizga bajarildi.

Qayd etish joizki, tumanni kompleks ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantrish bo'yicha maqsadli yaxshilashga doir dasturlar ijrosi holati o'rganilib, bu borada 2024-yilda qator ishlar 151 foizga bajarildi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining uchinchi yalpi majlisi ochilishi to'g'risida

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining uchinchi yalpi majlisi 2025-yil 23-yanvar kuni saat 10:00 da Toshkent shahrida Oliy Majlis Senatining majlislar zalida o'z ishinini boshlaydi.

Yalpi majlis Senatining "YouTube" tarmog'iadi sahfasi orqali to'g'ridan-to'g'ri yoritib boriladi.

O'ZBEKISTON STRATEGIYASI

BMT Bosh Assambleyasining rasmiy hujjati sifatida tarqatildi

O'zbekistonning Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030-yilga qadar rivojlantrish strategiyasi Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining rasmiy hujjati sifatida e'lon qilindi.

E'tirof

Hujjat BMTning barcha olita rasmiy (ingliz, arab, ispan, xitoy, rus va fransuz) tillarida nashr etilib, tashkilotga a'zo davlatlar, uning tarkibiy bo'limmlari o'tasida tarqatildi, shuningdek, kun tartibining "Bargoror rivojlanish uchun axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanan"

15-bandni doirasida rasmiy hujjatlar tizimiga joylashtirildi.

Ta'kidlash kerakki, strategiya O'zbekistonda XXI asrning eng istiqboli texnologiyalaridan biri – sun'iy intellekti rivojlantrish bo'yicha ulkan maqsad, qavzalar va yo'nalishlarni belgilab beradi.

Uning asosiy maqsadi 2030-yilga borib O'zbekistonni sun'iy intellekti rivojlantrish bo'yicha

dunyoning yetakchi 50 davlati qatoriga kiritishdir.

BMT hujjatiga ko'ra sun'iy intellekti joriy etishning ustuvor yo'nalishlari va tarmoqlari qishloq xo'jaligi, sanoat, energetika, transport, bank sektor, sog'lioni saqlash, ta'lim va davlat boshqaruvini hisoblanadi.

Sun'iy intellekt sohasida kadrlar va ilmiy salohiyatni rivojlantrish strategiya maqsadlariga erishishning asosiy sharti sifatida qaralmoqda. Mutaxassislar tayyorlashning ko'p bosqichli tizimini yaratish

rejalashtirigan.

ZAMINDAN KOINOT QADAR YUKSALAYOTGAN TAFAKKUR

yoki fikr qulligidan qutqazilgan avlod haqida

"Boy berilgan avlod"... Nobel mukofoti sohibi Ernest Xeminguey "Quyosh baribir chiqaveradi" romanida ushbu mashhur iborani ishlatsandi. Oradan bir asr o'tibdiki, mazkur hikmati so'zlar bema'ni va samarasiz urushlar, yolg'on siyosiy qutqular girdobiga tortilan avlodlarning bekor ketgan umri va faoliyatining timsoliga aylandi.

Mushohada

Fransuz faylasufi Rene Dekart "Men fikrlayapman – demak, yashamoqdam", degani bejiz emas. Inson jamiyat taraqqiyotiga faqat fikrash, yangilik yaratish orqali erishadi. Fikrash tugashi bilan taraqqiyot ham to'xtaydi.

Yaqin tariximizda bir necha avlodlarning boy berganimizni, orzu-istiklakini poymol etganimizni tan olishimiz kerak. Buning natijasida jamiyatda fikrsizlik, manqurtlik sindromi paydo bo'ldi. Iste'dodni, bilimi qadsizlantirish avj oldi.

President Shavkat Mirziyoyev 2016-yili xalqqa qilgan ilk Murojaatida davlat va xalq o'rtaasida yo'qolgan ishonchni qaytarish kerakligini alohida ta'kidlagandi. Bu da'vatda boy berilgan avlodlarning orzu-umidlari mujassamlashgan.

Yoshlar Prezident Shavkat Mirziyoyev qaytarib bergen fikrash tuyg'usi nimalarda namoyon bo'ladi?

Tarixa birinchi marta President Shavkat Mirziyoyev chet el safarlarida vatandoshlarimiz bo'lgan yoshlar bilan uchrashib, o'chiq muloqot qilmoqda.

To'grisi, mustaqilligimizning dastlabki 25 yilda bunday yoshlarga turli ayblar qo'yardik. Natijada xorija o'qib, ishlaysotgan yoshlarimiz uchun Vatan darvozalari yopilgandi. Ota-onalari, yaqin qarindoshlari tazyiq ostiga olinardi.

Bu bilan biz yutqazidik. Xeminguey iborasi bilan aytganda, bir necha avlodlarning boy beridik.

Bugungi yoshlarga havasimiz keladi. O'qish va izlanish uchun barcha imkoniyat bor. Samarqand davlat universitetiga juda ko'plab xorijiy mamlakatlarning oliy o'quv yurtlari rektorlari tashrif buyuradi. Imzolangan memorandumlarda talabalar va yosh olmlar almashtinuviga alohida e'tibor qaratiladi. Ulardan qayd o'z mutaxassisligi va chet tilni bilish talab etiladi. Qolgan barcha xarajatni hamkorlarimiz o'z zimmasiga oladi.

Qani endi yosh bo'lsam-da, Yevropada, AQSH, Yaponiya, Xitoya o'qisam!. Duno tarraqqiyotini, tajribasini o'rgansam. O'zbekistonga kelib bilganlarini hayotga ta'bq qilsam.

Yoshlarimizga, ota-onalarga, o'qituvchilariga murojaat etgim keladi.

O'zbekiston – kelajagi buguk davlat

OLIY TA'LIMDA ILMIY SALOHİYAT 55 FOİZGA YETKAZILADI

Prezident Shavkat Mirziyoyev oliy ta'lim va ilm-fan sohasidagi ustuvor vazifalarga oid taqdimat bilan tanishdi.

Mamlakatimiz taraqqiyotining tayanchi sifatida bu yo'nalishlarga katta e'tibor qaratilmoqda. Yangi olygoqlar ochilib, qamrov ancha kengaydi. Ta'lim jarayonlari sifat jihatdan yashilishmoqda.

O'tgan yili bakalavriat yo'nalishlari maqbulashtirilib, 1 ming 200 dan ortiq ta'lim dasturlari xorijiy andozalarga moslashtirildi. Jumladan, bitiruvchilarga malaka talabi to'liq yangilandi, qayta tikanuvchi energiya mambalari, atrof-muhit muhandisligi, biotizmlar muhandisligi kabii zamонавиyo'nalishlar ochildi.

Yig'ilishda Nukus, Buxoro, Farg'on va Namangan texnika universitetlarini tashkil etish loyihibarlar taqdimat bilan qilindi. Unga ko'ra yangi yo'nalishlar ochilib, xorijiy dasturlar tatbiq qilinadi, talabalarning ilmiy-innovations jarayonlarda ishtiroki kengaytiladi, olygoqlarga sanoat hamkorlari borchilashadi.

Umuman, bu yo'nalishdagi 35 ta muassasani yirklashtirish hisobiga 22 ta texnika universiteti tashkil qilinadi. Shu bo'sh oxirigacha yana 17 ta muhandislik maktabi ochiladi.

So'nggi yillarda oliy o'quv yurtlarida ilmiy salohiyat 41 foizdan 45 foizga osongan. Lekin aksariyat ilmiy tadqiqotlar sanoat va ishlab chiqarishdagi tendensiyalarini qamrab olmayapti.

Shu bois doktorantura kvotasini taqsimlashda iqtisodiyotning drayver sohalariga ahamiyat qaratish, ilmiy daraja va unvonlar olish tartibini takomillashtirish bo'yicha ko'sratmalar berildi. Pedagoglar kasbiy mahoratini oshirishni yangi bosqichga olib chiqish zarurligi ta'kidlandi.

Yoshlar tarbiyasida axloq va sport ham muhim. Bu borada amalga oshiriladigan ishlar haqida axborot berdi.

Ma'lumki, oliy ta'limga qabul jarayoniga "aval test, keyin tanlov" tamoyiliga o'tildi. Davlat granti talabalarning iqtidoriga qarab ajratiladigan bo'ldi. Moliyaviy mustaqallik berilgan 40 ta olygoqlarga Registrar ofisi tashkil qilindi. Natijada dekanat va bo'limgarda shtatlar 20 foizga qisqarib, 30 ta xizmat turi raqamlashdi.

Ushbu tajribadan kelib chiqib shunday ofislar boshqa oliy o'quv yurtlari bilan ham ochish, ta'lim va ilmiy xizmatlarini qamrab olgan yagona raqamli tizim joriy etish bo'yicha ko'sratmalar berildi.

Amaliyot bilan uyg'unlikni kuchaytish maqsadida dual ta'lim yo'ga qo'yilmoqda. Hozirda 15 ming talaba

rezalashtirigan.

O'ZA.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

MADANIY MULOQOTLAR – XALQLAR O'RТАSIDAGИ HAMJIHATLIK ASOSI

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining Demokratik institutlar va fuqarolik jamiyatini rivojlantrish masalalari qo'mitasini tononidan Millatlararo munosabatlari va xorijiy mamlakatlarning o'sha qo'mitasining "Milliy madaniy markazlar va xorijagi vatandoshlar bilan olib borilayotgan ishlar to'g'risida"gi axboroti eshitildi.

Ta'kidlanganidek, tadbirlar, ko'rgazmalar, O'zbekistonda millatlararo konsertlar va o'quv totuvlik va bag'rikenglikni kurslari tashkil etyapti.

Bu tadbirlar xalqlararo munosabatlari va xorijiy mamlakatlarning o'sha qo'mitasini "Milliy madaniy markaz" va xorijagi vatandoshlar bilan olib borilayotgan ishlar to'g'risida"gi axboroti eshitildi.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasining madaniyat o'rtaсидаги hamjihatlikni va san'at, ta'lim va ilmiy tadbiqotlari, sohasidagi tashkilotlari, xorijiy davlatlar bilan hamkorlikda madaniy o'rtaсидаги hamjihatlikni mustrahkmalash, madaniy muloqotni rivojlantrishiga qizmat qilmoqda.

SAYYOR MAJLIS

Tumandagi ahvol tahlil etildi

1 Mahallalarda 127,8 mlrd. so'mlik 1 056 ta mikroloyiyo to'liq ishga tushirilib, ular doirasida 2 938 ta yangi ish o'mni tashkil etilgan. 200 nafardan ortiq yoshsharning ishsizligi aniqlanib, 101 nafari rasmiy va doimiy ish o'ninlariga joylashtirilgan.

Bundan tashqari, tumandan oqib o'tvuchi "Bo'rijar" kanali qirg'oqlarini mustahkamlash va hududni obodonlashtirish uchun 75,0 mld. so'm byudjet mablag'lari ajratilgan hamda hozirgi vaqtida tegishli ishlar boshlab yuborilgan.

"Ayollar daftari" moduliga kiritilgan 1 322 aylonning 296 nafari haq to'lanadigan jamaot ishlariga jaib qilingan. Mahallalardagi xotin-qizlar faoliyatining moddiy- texnik bazasini yaxshilash maqsadida ularga mahallyi byudjet mablag'lari hisobidan zamon tabalabriga javob beradigan so'nggi rusumdagi 21 ta kompyuter xarid qilib topshirilgan.

Shu bilan birga, majlisda dasturlarda nazarda tutilgan tadbirlar ijrosini ta'minlash bilan bog'liq kamchiliklari va muammolar mavjudligi qayd etildi. Xususan, belgilangan ayrim loyihalar bo'yicha mablag'lari ajratilmaganini va oqibatda tegishli tadbirlar bajarilmaganini, faoliyat ko'sratmayotgan tadbirkorlarning mu'aammollarini o'rganilmayotganini, investitsiya loyihalarini bajarishda kamchiliklarga yo'l qo'yilgani tanqid qilindi.

Majlis davomida belgilangan vazifalarning ijrosini ta'minlash yuzasidan mutasaddi vazirlik va idoralar rahbarlarining axborotlari eshitildi.

Muhokama yekuni bo'yicha tegishli qaror qabul qilindi hamda Yakkasaroy tumanini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga doir dasturlar ijrosini ta'minlashga qaratilgan dolzorb vazifalar belgilandi.

"Xalq so'zi".

Senat qo'mitasida

RATIFIKATSIYA QILINAYOTGAN IKKI TOMONLAMA SHARTNOMALAR

Senatning Xalqaro munosabatlar, tashqi iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar va turizm masalalari qo'mitasining majlisida muhim qonunlar dastlabki tarzda muhokama qilindi.

"O'zbekiston Respublikasi Hukumi bilan Qatar Davlati Hukumi o'tasida ikki tomonlama strategik sherlik munosabatlarini o'natsish to'g'risidagi Bitimni (Toshkent, 2024-yil 15-aprel) ratifikatsiya qilish haqida"gi qonun asosida ratifikatsiya qilinayotgan Bitim 2024-yil 15-aprelda "Markaziy Osiyo - Ko'fruz arab davlatlari hamkorlik kengashi" strategik muloqot Tashqi ishlar vazirlarliklari rahbarlarining ikkinchi yig'ilishi doirasida O'zbekiston va Qatar tashqi ishlar vazirlari tomonidan imzolangan.

Bitim ikki davlat o'tasida uzoq muddatlari, konstruktiv va o'zaro manfaatli hamkorlikni rivojlanishiga, do'stlik va hamkorlik munosabatlarini strategik sherlik darajasiga olib chiqishga qaratilgan.

Unda ta'lim va ilm-fan, sog'liqi saqlash, madaniyat va madaniy meroz, turizm, sport kabi muhim sohalarida hamkorlikni chugurlashtirish, shuningdek, iqtisodiy, boshqaruv, diplomatiya va turizm sohalarida kadrlar tayyorlash hamda ularning

malakasini oshirish yuzasidan tajriba almashish bo'yicha birgalikdagi sa'y-harakatlarini muvoqiflashtirish nazarda tutilmagan.

Majlida "O'zbekiston Respublikasi Hukumi bilan Malayziya Hukumi o'tasida jinoi ishlari bo'yicha o'zaro huquqiy yordam to'g'risidagi Shartnomani (Toshkent, 2023-yil 8-iyun) ratifikatsiya qilish haqida"gi qonun ham ko'rib chiqidi.

Shartnomada jinoi ish bo'yicha tergov hamda boshqa protsessual harakatlarni otkazish bilan bog'liq huquqiy yordam ko'sratish asoslari va shartlari ko'sratish o'tlimoqda. Shu bilan birga, so'rov shakli va mazmuni, uning ijrosini ta'minlash bilan bog'liq xarajatlar taqsimoti, huquqiy yordam ko'sratishni rad etish asoslari, shartnomada doirasida olingan mal'umot va dalillardan foydalanshunda cheklolvar belgilanmoqda.

Majlis yakunida ko'rilgan masalalar yuzasidan qo'mitaning tegishli qarorlar qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

SUG'URTALASH TIZIMI – DEHQON VA FERMERLAR UCHUN KATTA IMKONIYAT

Ma'lumotlarga ko'ra shu yil 20-yanvar holatiga O'zbekiston aholisi 37 mln. 576 mingdan ortiqni tashkil qilmoqda. Yillik o'rtacha o'sish 2 foizni qayd etgan. 2030-yilga borib mazkur ko'sratikch 43 mln.ga yetishi proqnoz qilinmoqda. Bu esa aholining oziq-ovqat mahsulotlari bo'lgan talabi 1,2 baravarga oshadi, degani.

Mulohaza

Shu bois ichki va tashqi bordorda ijtimoiy ahamiyatga ega asosiy turdag'i oziq-ovqat mahsulotlari talaqining yildan-yilga ortib borishi va bu ehtiyojni qondirish hamda respublikaning eksport salohiyatini oshirish uchun mahsulot ishlab chiqarish hajmlarini ko'paytirishga qaratilgan bir qator chor'a-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, qishloq xo'jaligida faoliyat ko'sratib kelayotgan fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, qishloq xo'jaligi ekin maydonlaridan samarali foydalanish tizimini tubdan takomillashtirish bu yo'nalishda ustuvor maqsad sifatida belgilangan.

Ammo bugungi kunda ob-havoning global darajada keskin o'zgarishi, suv tanqisligi va boshqa tabibi ofatlar natijasida ko'plab qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirishda dehqonlarimiz qiyinlari va yo'qotishlarga duch kelmoqda. Misol uchun, biginga 2023-yil qish mavsumidagi anomal sovuq

darajasini keskin oshirish vazifasidir.

Ushbu maqsad doirasida bir geektardon olinadigan o'rtacha daromadni 5 ming dollarga, qishloq xo'jaligi sohasida eksport hajmini yiliga 10 mld. dollarga, hosildorlik ko'sratikchilarini paxtada o'rtaча 45 – 50 sentnerha, g'alla bo'yicha 80 – 85 sentnerga yetkazish reja qilingan.

Shuningdek, qo'shimcha 300 ming gektar yerdagi maydoni zamonaliviy suv tejovchi texnologiyalari qo'llash orqali o'zlashtiriladi. Mazkur yerlarda ozuqabop, dorivor, moyli, dukkakli, sholi, g'alla, sabzavot, poliz ekinlari ekish, intensiv bog' va uzumzorlar tashkil etilib, mahallyi sabzavot, poliz, kartoshka urug'lik ta'minoti 50 foiziga yetkaziladi.

Kelgisida bu kabi holatlarning oldini olish, aholini sifatlari oziq-ovqat va poliz mahsulotlari bilan ta'minlashda o'zining munosib hisssini qo'shib kelayotgan fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalarini har tomonlama qo'llab-

harorat ta'sirida respublikadagi 9,1 ming hektar bog' va 4 ming hektar uzungorni sovuq urishi oqibatida 207 ming tonna yoki 8,5 foiz hosil nobud bo'lgan.

Qolaversa, joylardagi o'rganishlardan ko'rish munkinki, ayrim holatlarda suv tanqisligi, uni yetkazib berish bilan bog'liq kutilmagan texnik avariyalari, urug'li mahsulotlarning o'z vaqtida yetkazib berilmasligi va boshqa shu kabi omillar sabab mahsulotlarni yetishtirishda yo'qotishlarga duch kelinayot. Bu esa dehqonlarning faoliyati va oilasida iqtisodiy yo'qotishlarning ortishiga ham sabab bo'yapti.

Kelgisida bu kabi holatlarning oldini olish, aholini sifatlari oziq-ovqat va poliz mahsulotlari bilan ta'minlashda o'zining munosib hisssini qo'shib kelayotgan fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalarini har tomonlama qo'llab-

qutqazilgan avlod haqida

quruvatlash maqsadida "Qishloq xo'jaligi tavakkalchiliklari sug'urta qilish to'g'risida"gi qonun loyihasining qabul qilinishi sohaga befarq bo'lmagan va yer bilan tillashishga yaxshi ko'radigan xalqimiz kutgan

qilish niyatida ekani alohida ta'kidlandi. Jahoning yetakchi IT kompaniyalarini va tadqiqot markazlari bilan hamkorlik kengaytiriladi.

Shuningdek, mazkur strategiyaning qabul qilinishi O'zbekistonning texnologik o'zgartirishning keyingi o'ni yillikda aniq yo'nalish va ustuvor maqsadlarini belgilab berishi

hamda qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarini sug'urtalashga keng jalb qilish va ularni moliyaviy qo'llab-qutqazilash uchun sug'urta mukofotining 50 foizi davlat tomonidan qoplab berish nazarda tutilayot.

Albatta, bunday deyishimizga arizigulik sabablar bor. Chunki ushuhujatni qabul qilish organi mamlakatda qishloq xo'jaligi sohasida tavakkalchiliklari sug'urtalash korishda qabul qilinishi qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash tizimi orqali himoya qilinadi. Buning uchun qonun loyihasida qishloq xo'jaligi sur'atini amalga oshirish tarihi va tamoyillari belgilab beriladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotni yetishtiruvchilar turli tabiiy ofatlar va boshqa xatarlardan ko'riladigan zararlar uchun sug'urtalash

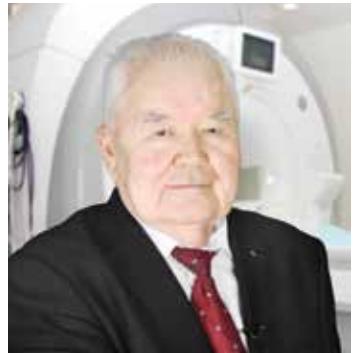
EL DARDIGA DARMON BO'LISH SAODATI

Dunyo bo'ylib saraton kasalligiga chalinish ehtimoli ko'paymoqda. 2020-yilda 19,3 million odam saratondan aziyat chekkan bo'lsa, ularning 10 millioni shu xastalik natijasida hayotdan ko'z yumgan. Afsuski, yurtimizda ham bu kasallik ko'sratkichlari yildan-yilga ortib bormoqda.

Og'ir dardga chalinib, hayotdan umidin uzgan bemorlarga shifo ulashib kelishgan tibbiyot fanlari doktori, professor Mels Qabulov ajal bilan yuzma-yuz kelgan ko'plab insonlarni o'lim changalidan saqlab qolgan shifokor, tom ma'noda qahramon, desak, arziydi. Sakson yoshni qarshilagan olim o'n mingdan ortiq o'ta murakkab operatsiyalarni amalga oshirib, bilim va tajribalarini yoshlarga o'rnatib kelmoqda. Uning qizilo'ngach saratonining oldini olish bo'yicha tajribalarini Markaziy Osiyo onkologlari tibbiyotning ilmiy yangiligi sifatida e'tirof etmoqda.

Tibbiyot fidoyisi

Olis ovuldan chiqqan jarroh

Mels Qabulov Qo'ng'irot elida o'chog'ining tutuni olisdan ko'rinish turadigan xonadonlarning birida dunyoga keldi. 1966-yilda Samarqand shahridagi tibbiyot institutini tamomladi. Shundan so'ng Qoraqalpog'iston Respublikasi sil kasalliklariga qarshi kurashish dispanserida shifokorlik qildi. Bu yerda ishslash jarayonida mazkur kasallikdan aziyat chekayotgan yurtdoshlari dardiga davo topish istagi unga tinchlik bermadi. Qolaversa, o'sha paytlar Orol dengizi suvining o'z sohilini tashlab ketishi atmosferaning buzilishiga, atrof-muhitning ifloslanishiga, oqibatda saraton kasalligining avj olishiga olib kelishi haqidagi xabarlar Mels Qabulovni ushbu kasallikning davosini izlashga, uning hali ochilmagan jihatlarini o'rganishdek mas'uliyatli ishni zimmasiga olishga sabab bo'di.

Natijada u Sankt-Peterburg Onkologiya ilmiy-tadqiqot instituting klinik ordinatura va klinik aspiranturasida professor, Tibbiyot fanlari akademiyasining akademigi, o'pka patologiyasining bilmontdi A. I. Rakovning rahbarligi ostida "Chap o'pkaning yugori qismida uchraydigan raking belgilari va operatsiya bilan davolash yo'llari" mavzuida izlanish olib bordi.

– 1972-yilning 24-avgustida Hukumatning tegishli qaroriga muvoqiq O'zbekiston Sog'ilqini saqlash vazirligi Onkologiya va radiobiologiya ilmiy-tadqiqot institutting Qoraqalpog'iston

sinab ko'ra boshladi, bemorlarning o'ngachini tekshiruvdan o'tkazdi.

Chunki saraton-qiltomoq o'ngachda paydo boladi. Qizilo'ngachning ichki qavati ikki oyda alichashib turadi. Bu kimyoviy jarayoni yuzaga keltrishda "A" vitamini katta ahamiyatiga ega. Demak, bu fikra ham jon bor.

Obdan tahliq qilihib, o'ngach raki oldindan paydo boladigan leykoplakli, exozafit bilan kasallanganlar qonda "A" vitamini kasalga chalinmagan insonlarga nisbatan olti hissa oz bo'lib chiqdi. Demak, yechim kaliti shu yerdagi ekan. Natijada o'n yil mobaynida Mo'ynoq tumanida ikki ming odamning o'ngachi tekshiruvdan o'tkazildi. Tekshiruv yakunida Mo'ynoqda yashovchi ahollida o'ngach saratonni sobiq ittifoga taqqoslaganda o'n besh hissa, Qoraqalpog'istonga nisbatan uch marta, O'zbekistonda tarqalishiga nisbatan olti hissa ko'p ekaniqli aniqlandi.

– Tahillar yakuniga ko'ra ikki vitamin qo'shib berilisa, ancha yugori natija berishi, insonlar tegishli vitaminlarga boy ozuqalarni iste'mol qilsa, kasallik chekinishi anbi bo'ldi, – deydi professor M. Qabulov. – Shu bois kasalilik ustida ilmiy tadqiqot olib borayotgan tibbiyot xodimlari bilan targ'ibot-tushuntirish ishlariqa kirishidik.

Ilk tadqiqotdan muvaffaqiyat sari

Gapning ochigi, o'sha yillari ayrim do'stleri Mels Qabulovga "doctor vitamin – S", deya taxallus ham qo'ygandi. Nimaqagi, omaviy targ'i qilish zarurati bo'lgani bois u tez-tez televiziyedagi chiqishlar qilib, xalqimizga qiltonomi qeltrirish qarashiga nimalar sabab bo'lismi tushuntirib borardi. Shuningdek, gazeta, jurnallarda, radioeshtiirishlarda inson organizmimi "S" vitaminini mayjud bo'lgan ozuqalar bilan ta'minlash bo'yicha qilingan birlinchi muvaffaqiyati ish ekanini alohida ta'kidlashdi.

Albatta, faqat targ'ibot bilan natijaga erishish qiyin. Tarkibida "S" vitaminini ko'proq meva yetishirishni rivojlantirish zarur edi. Tibbiyot jonkuyaringin takliflari inobatga olinib, Qoraqalpog'istonning har bir tumanida bittadan bog'dorchilikkha ixtisoslashtirilgan xo'jaliklar tashkil etildi.

Natijada xalqimiz taomnomasida meva iste'mol qilish an'anaga aylandi. Va bu

konsepsiya oxir-oqibat o'zini oqildi. E'tiborli, ikki vitaminni qo'shib

berish tufayli o'n yilda Mo'ynoq tumanida qizilo'ngach saraton-qiltomoq bilan kasallanganlar soni bir yarim hissaga kamaydi. Sinab ko'rish maqsadida tadqiqot obyekti qilib olingan Taxtako'pir tumanini aholisiga "S" va "A" vitaminini berilindi. Natijada Taxtako'pirda rak kasallig oldindiga nisbatan ancha ko'paydi.

Yangi usul o'sha paytlarda qiltonmoq kasalligi ko'p uchraydigan Qozog'iston, Turkmaniston, Buryatiya va Yakutiya onkologlari orasida katta qiziqish uyg'otdi. Buryatiya avtonom republikasi onkologiya dispanserining bosh shifokori, tibbiyot fanlari nomzodi K. P. Dulganov ikki marfa Qoraqalpog'istonga kelib, shaxsan o'zi tajriba o'rganib ketgani ham yugoridagi fikrlarni tasdiqlaydi.

– Jonkuyar shifokor "Qoraqalpog'istonda qizilo'ngach rakinining oldini olish yo'llari" mavzuidagi doktorlik dissertatsiyasini Sankt-Peterburg shahrida akademik R. I. Vagner rahbarligida muvaffaqiyat bilan himoya qildi, – deydi qozog'istonlik professor Orazbay Abdurazad o'g'il. – Onkologiya sohasining taniqli olimlari ushu ilmiy ish Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi mamlakatlari orasida qizilo'ngach raki bo'yicha himoya yordam ko'rsatish, tizimda amalga oshirilayotgan islohotlarni izchil davom ettirishga qaratilgan bir qator tadbirlar belgilangandir.

Ayniqsa, Qoraqalpog'iston ilmiy-amalii tibbiyot akademiyasi tarkibida ilmiy-tadqiqot laboratoriysi, o'quv-simulyatsyon markaz va mehmonxonalar bo'lishi, tibbiyot xodimlarning kasibly malakasini oshirish kegusida akademiya tomonidan bajarlilishi belgilanayotgani e'tiborga molidi. Endi minglab qoraqalpog'istonlik tibbiyot xodimlari malaka oshirish uchun Toshkent shahrida, uzoq muddat olsilasidan yiroqda bo'lishiha hojat oqlamidi. Bu, o'z navbatida, tibbiyot xodimlarning zamonaviy bilim va ko'nikmalarni vaqtida egallab borishiga qo'shimcha sharh-sharoat yaratadi.

Qoraqalpog'iston tibbiyot olamining faxriga aylanib ulgurjan tanqli olimming yubileyi munosabati bilan yaqinda "Mels Qabulovich Qabulov 80 yoshda" nomli kitob nashr etildi. Kitobda uning insonparvarligi, kamtarligi, qobiliyati tufayli "xo'li engil" mashhur jarroh maqomiga erishishiga mahorat bilan yorilgan. Maqolamiz gahramoni hozirgi kunda ham saraton kasalligini erta aniqlash hamda dard chekayotganlarga darmon bo'lish borasida Orolbo'yil aholisining haqiqiy salomatlik posbonidir.

G'ayrat OTAJONOV
(Xalq so'zi').

Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport ● Sport

OOK Atletlar komissiyasi a'zoligiga nomzod

"Xarbin – 2025" qishki Osiyo o'yinlari oldidan Osiyo olimpiya kengashi (OOK) Atletlar komissiyasi tarkibi uchun qishki sport vakillari orasidan nomzodlarni e'lon qildi.

Bu haqda O'zbekiston Milliy olimpiya qo'mitasidan xabar berishdi.

Biz uchun ahamiyatli, mazkur komissiya a'zoligiga tog'chang'isi bo'yicha O'zbekiston terma jamoasi a'zosi Komiljon To'xtayev nomzodi ham qo'ylgan.

Hamyurtimizga bu borada Narumi, Ayza Mambekova (figurali uchish, Yaponiya), Xojun Kim (snoubord, Koreya Respublikasi), Zang Yize (short-trek, Kitoy), Ven-Yi Li (tog'chang'isi, Xitoy Taypeyi) raqibli qilishadi.

Aytish joizki, ovoz berish jarayoni Xarbin shahrida o'yinlar davomida tashkil etiladi va birgina nomzod komissiya a'zoligiga tanlab olinadi. Jarayonda faqat sportchilar qatnashishi mumkin.

Shpagachilarimiz Doha Gran-prisida qatnashadi

Qilichbozlikning shpaga yo'nalishi bo'yicha O'zbekiston terma jamoasi a'zolarini joriy hafta yakunida yana bir nufuzli xalqaro musobaqa kutib turidi.

Hamyurtlarimiz 24 – 26-yanvar kunlari Qatarda o'tadigan Gran-pri turnirida ishtirok etadi. O'zbekiston qilichbozlik federatsiyasidan ma'lum qilishlaricha, Dohada quyidagi 8 nafr vakillimiz medallar uchun kurash olib borishadi: ayollar – Shahzoda Emamberdieva, Dilniz Murzatayeva, Sanam Nazarova, Sevara Rahimova. Eraklar – Ahmadjon Fayziyev, Javohirbek Nurmatov, Muhammadyusuf Siddiqov, Meyxan Timurov.

Mal'umot uchun, qizlarimiz o'tgan hafta yakunida Bahaynda yushtirilgan yoshlar o'tasidagi jahon kubogi bosqichida jamoaviy dasturda bronza medaliga ega chiqqan edi.

Tennis: terma jamoamiz tarkibi aniq

Xabarlingiz bor, tennis bo'yicha O'zbekiston erkaklar terma jamoasi "Davis kubogi" musobaqasining I jahon guruhi uchun pley-off bosqichi doirasida Bosniya va Gersegovina termasiga qarshi o'zin o'tkazadi.

Ushbu bahs oldidan terma jamoamiz tarkib e'lon qilindi. Unga ko'ra tarkibidan mamlakatimizning birlinchi raqamli tennischisi Humoyun Sultonov, Sergey Fomin, Maksim Shin va Rahimbek Ibrohimov o'rinn egaligadi. O'zbekiston – Bosniya va Gersegovina

terma jamoalar uchrashtvi 31-yanvar – 1-fevral kunlari poytaxtimizdagi Respublika olimpiya zaxiralari tennis maktabi yopiq kortida bo'lib o'tadi. Mazku o'yinda terma jamoamiz g'alaba qozonsa, I jahon guruhiqchiqadi.

Xalq so'zi'.

MDHga a'zo mamlakatlar kino san'ati ustalari o'rtasida "Hamdo'stlik" xalqaro kinofestivali tashkil etiladi.

Xalq so'zi' Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Qonunchilik palatasiga Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G-142. 12 890 nusxada bosildi. Hajmi — 2 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxda.
TELEFONLAR:
Devonxona 71-259-74-51; kaiabit 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

Tahririyaga kelgan qo'lyozmalar tagiz qilinmaydi va mualifiga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilat javobgar.
Gazeta tahririyat computer markazida terildi hamda operator M. Begumov fromidan safahilandi.
Gazetanning poligrafida iftiborli sifatli chop etilishiga "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlari kompaniyasi mas'ul. Bosmaxona telefoni: 71-233-11-07.

MANZILIMIZ:
100066,
Toshkent shahri,
Islam Karimov ko'chasi, 55-uy.
Navbatchi muharrir S. Mamirov.
Musahih Sh. Mashrabboyev.

"Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlari kompaniyasi bosmaxonasi. Korxona manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'ZA yakuni — 21.40 Topshirildi — 23.55 1 2 3 4 5 6

Iftixor ISMINGGA MOS JASORATING

("Manchester Siti" futbol klubi a'zosi, O'zbekiston milliy terma jamoasi futbolchisi Abdugodir Husanova)

Bu elning kuch-qudratiga,
Berilgan sof bahodir.
Boqib qaddi-bo'ylarining,
Deyman: faxr Abdugodir.

Ismingga mos jasorating,
Qodir zotdan chin atodir.
Omad, degan o'z-o'zidan
Kelmash axir, Abdugodir.

Dunyo futbol maydonidir,
Ne o'yinlar bo'lmas sodir.
Mardlar ko'p jangoh ichra
Turmoq og'ir, Abdugodir.

Olam bedor, yo'q oromi,
Qayga boqsa o'zbek nomi,
Ovro'pa ham shak-shubhasiz,
Ochdi bag'ir, Abdugodir.

Kimga tushsa Vatan kori,
U atalar yurt shunqori,
Xalqning polvon iftixori,
Deyman: faxr, Abdugodir.

Yahixon FAYOZ,
O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi.

Oramizdag'i odamlar

Sho'rchin tumanidagi Joyilma mahallasida istiqomat ilgichlari Otobek Mahmudov noyob parrandalarni parvarishlab kelmoqda. Bugun uning xo'jaligida qirg'ovul, tovus, "Brama" zotli tovuglar parvarishlanadi. E'tiborli, ular faqat ishqibozlik uchun ko'paytilirmaydi, yaxshigina daromad manbaiga ham aylantirililgani.

Asl kasbim ustachilik, uylar quramiz, binolarni ta'mirlovish, – deydi Otobek Mahmudov. – Qishloq joyda bo'sh vaqtlaarda toromqada ekin-tikin ekish odatiy hol. Shularga qo'shimcha sifatida kamyo'b parrandalarni boqaman. Bunday joni vorlarni parvarishlash orqali nafaqat estetik, balki yaxshigina iqtisodiy foyma ham olib mumkin. Masalan, tovuslar birlinchi navbatda o'z go'zalligi bilan odamni maftun etadi. Ishqibozlari ham ko'p. Uning parvezbop go'shti esa ta'mi va sog'lii uchun foydaliligi bilan ajralib turadi. Tovuslar uzoq umr ko'ruchi qushlar hisoblanadi, 50 yil yashashi mumkin. Ozuqa iste'molida inqiq emas. Ratsionini makkajo'xori, suli, bug'doy, guruch, hasharotlar lichikalarini, o'tlar, mevalar va sabzavotlar tashkil qildi. Makyon tovuslar yiliga ikki marta polapan ochsa-da, yil davomida tuxum qo'yishdan to'xtamadi. Tuxumlarining o'rtacha inkubatsiya davri – 27 – 30 kun. Inkubatsiya uchun faqat yangi, qo'yilganiga o'n kundan o'shmag'an tuxumlari foydalanadi. Tuxumlarini tovuq yoki o'dakda ham bostirish qarishish uchun qo'yish mumkin. Biz ularning tuxumlarini bir dona tuxumini 80 – 90 ming so'mdan, jo'sasini esa 200 – 250 ming so'mdan sotyapmiz.

Turli noyob parrandalar parvarishlashni daromad manbaiga aylantirgan Otobek Mahmudov noyob mo'yinali quyonlarni ko'paytirishni ham maqsad qilgan. Bu borada dastlabki qadamlarni tashladi. Turmush o'rtoq esa bunda doimo qo'l-qanot. Zero, ish bilgan odam o'z hayotini go'zallashtiradi. Turmush o'rtoq esa bunda doimo qo'l-qanot. Zero